

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan ilmastopoliittinen ohjelma

Ilmastopoliitiikan toimikunnan ehdotus 17.3.2009

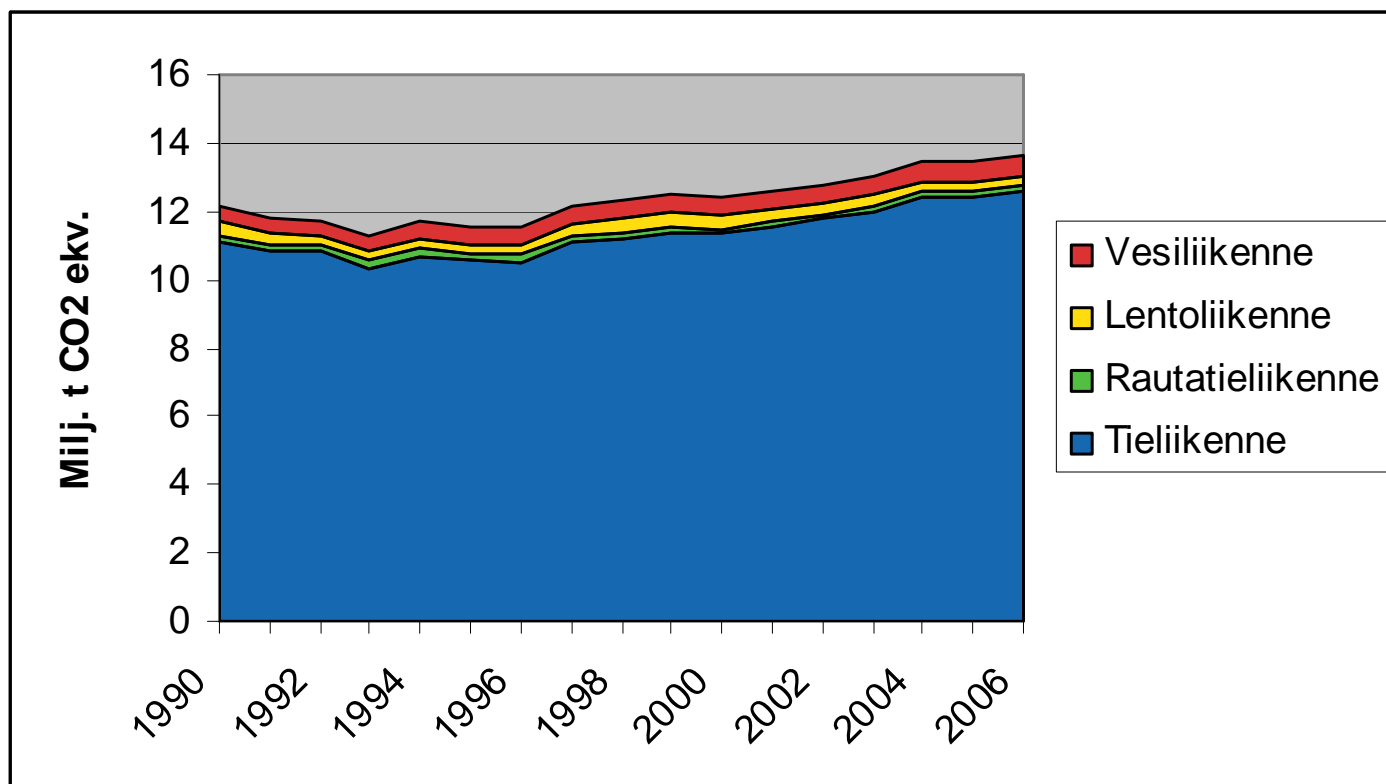
Ilmasto ja liikenne

- 13,7 milj. tonnia kasvihuonekaasuja kotimaan liikenteestä v. 2007 (osuus 20 %)
- 2 milj. tonnia kasvua (14 %) v. 1994 – 2007
- päästöt kasvaisivat ilman uusia toimia 0,5 milj. t (4 %) v. 2020 mennessä
- yli 90 % kotimaan liikenteen kasvihuonekaasuista syntyy tieliikenteessä, ja niistä
 - 60 % henkilöautoista
 - 36 % paketti- ja kuorma-autoista
- rautatieliikenteen osuus 1 %, lentoliikenteen 2 % ja vesiliikenteen 4 %

Liikenteen kasvihuonekaasut v. 1990-2007

(pl. kansainvälinen liikenne ja rautatieliikenteen energiantuotanto)

Lähde: Tilastokeskus ja VTT

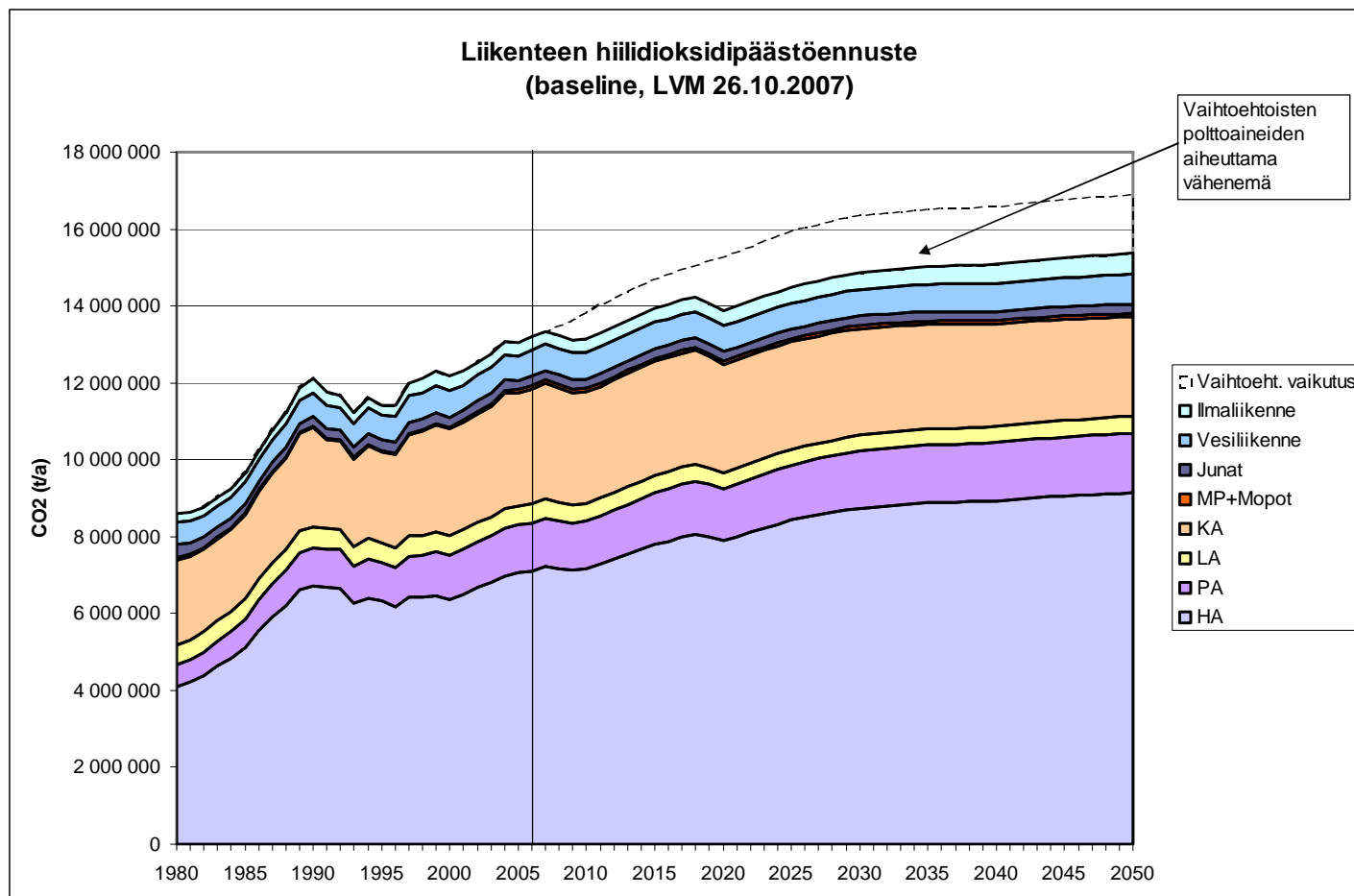

Liikenteen päästötavoitteet

- Kioton pöytäkirjan taakanjaossa Suomelle velvoite pitää päästöt v. 1990 tasolla vuosina 2008–2012
- EU velvoittaa Suomen vähentämään päästöjä 16 % päästökauppasektorin ulkopuolella (ml. liikenne) v. 2005 – 2020
- hallituksen ilmasto- ja energiasstrategiassa liikenteelle 15 % vähennystavoite
- liikenteen päästöjä leikataan 10 % uusiutuvalla energialla
- lisäksi päästöjä on leikattava muilla toimilla
 - 2,3 milj. t *nykytasoon* verraten
 - 2,8 milj. t v. *2020 arvioituun tasoon* verraten

Ennuste liikenteen CO₂-päästöjen kehityksestä vuoteen 2050

Ilmasto- ja energiastrategian toimeenpano LVM:n hallinnonalalla

- Ilmastopolitiikan toimikunta maaliskuussa 2008
- ilmastopolitiikan toteutusohjelmassa:
 - linjataan hallinnonalan toimet
 - jaetaan vastuut
 - arvioidaan kustannukset

Ohjelman tavoitteet

- merkittävät päästövähennykset elinkeinoelämässä, hallinnossa ja kansalaisten arjessa liikenne- ja viestintäpolitiikan avulla
- liikenteen päästöjä leikataan 2,8 miljoonalla tonnilla vuoden 2020 arvioituun päästötasoon verrattuna
- sopeudutaan ilmastonmuutokseen liikenteen ja viestinnän infrastruktuurin rakentamisessa ja hoidossa
- liikenteen ja viestinnän palvelutaso säilyy ilmastonmuutoksen oloissa
- ilmastonmuutoksen hyödyt käytetään hyväksi

Ohjelman kuusi kohtaa

1. Henkilöautokantaa uudistetaan
2. Liikenteen energiatehokkuutta parannetaan
3. Kaupunkiseutujen henkilöliikenteen kasvu ohjataan ympäristön kannalta edullisempiin kulkumuotoihin
4. Tietoyhteiskunta- ja viestintäpolitiikalla tuetaan ilmastotavoitteiden saavuttamista
5. Liikenteen taloudellisista ohjauskeinoista päätetään v. 2012
6. Ilmastonmuutokseen sopeudutaan

1. Henkilöautokantaa uudistetaan

- v. 2020 uusien henkilöautojen päästöt EU-tavoitteiden mukaisiksi (164 g/km → 95 g/km) ja koko autokannan keskimääräiset hiilidioksidipäästöt 180 g/km → 138 g/km
- LVM seuraa autoverouudistuksen vaikutuksia autokantaan ja toimii aktiivisesti, jos verotuksen taso osoittautuu riittämättömäksi
- luodaan ajoneuvojen energiamerkintäjärjestelmä, panostetaan sen näkyvyyteen ja lisätään tietoisuutta polttoaineen kulutuksen ja ilmastonmuutoksen suhteesta
- tähän tarvitaan 0,2 M€/v, kampanjoihin ja muuhun tiedottamiseen 0,3 M€/v sekä lisäksi tutkimusmäärärahoja ilmanlaadun tutkimukseen
- päästövähennyspotentiaali: 2,1 – 2,3 milj. t

2. Liikenteen energiatehokkuutta parannetaan

- säästetään 9 % energiaa
- tavara- ja joukkoliikenteen energiatehokkuussopimuksilla ko. yritysten toiminnassa
- energiatehokkuutta parantamalla koko liikennesektorilla
- panostetaan energiatehokkuussopimusten markkinointiin ja seurantaan sekä mm. taloudellisen ajotavan koulutukseen, energiatehokkuuden huomioimiseen hankinnoissa sekä älykkääseen liikenteeseen
- energiatehokkuussopimusten ja taloudellisen ajotavan koulutuksen markkinointiin tarvitaan 0,5 M€/v
- päästövähennyspotentiaali: 0,3 milj. t

3. Kaupunkien henkilöliikenteen kasvu ohjataan ympäristölle edullisempiin kulkumuotoihin

- v. 2020 tehdään 100 milj. joukkoliikennematkaa ja 300 milj. kävely- ja pyöräilymatkaa nykyistä enemmän (= + 20 %)
- panostetaan voimakkaasti maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen erityisesti kasvavilla kaupunkiseuduilla
- suunnataan väyläinvestointeja joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä tukeviin kohteisiin
- kehitetään joukkoliikennelainsäädäntöä
- lisätään joukko- ja kevyen liikenteen taloudellista tukea
- panostetaan joukkoliikenteen kehittämisohjelmaan
- organisoidaan ja rahoitetaan liikkumisen ohjausta
- osoitetaan lisärahoitusta joukkoliikenteeseen 15 M€ v. 2010, 20 M€ v. 2011 ja 32 M€ v. 2012 – 2015
- osoitetaan rahoitusta liikkumisen ohjaukseen 3 M€/v
- kevyen liikenteen rahoitustarve arvioidaan v. 2011 mennessä
- päästövähennyspotentiaali: 0,3 milj. t

4. Tietoyhteiskunta- ja viestintäpolitiikalla tuetaan ilmastotavoitteiden saavuttamista

- viestintä aiheuttaa vähän päästöjä, mutta auttaa yhteiskuntaa vähentämään niitä elinkeinoelämässä, hallinnossa ja kansalaisten arjessa
- edistetään suunnitelmallisesti palveluiden sähköistämistä ja tietoyhteiskunnan palveluiden käyttöä
- päästövähennyspotentiaali selvitetään v. 2009 – 2011

5. Liikenteen taloudellisista ohjauskeinoista päätetään v. 2012

- jos tavoitetta ei saavuteta toimilla 1 – 4 , liikennemääriin ja kulkumuotoihin vaikutetaan suoralla taloudellisella ohjauksella
- keinoja ovat mm. polttoaineverot ja tienkäyttömaksut
- päätökset ohjauskeinoista viimeistään v. 2012
- Kööpenhaminassa joulukuussa 2009 sovittavan ilmastososopimuksen päästötavoitteet otetaan huomioon

6. Ilmastonmuutokseen sopeudutaan

- ilmastonmuutos ei saa heikentää liikenteen ja viestinnän palvelutasoa
- infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon ohjeet päivitetään
- suunnitellaan toimintaa poikkeustilanteissa
- panostetaan tutkimukseen (Ilmatieteen laitos!)
- hyödynnetään ilmastonmuutoksen liikenteen ja viestinnän toimialoille tuomat mahdollisuudet